

ΜΗ ΧΑΛΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ: ἅπαξ ἡ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

(ΧΑΡΑΚΤΗΡ)

Ἐνίοτε αἰσθανόμεθα κατάνυξιν καὶ εἰδός τι συμπαθείας ἐνώπιον τοῦ ἀνκισθήτου ὄγκου, ἐξ οὗ εἶνε λεπτοουργημένος ὁ ἡμέτερος πρωθυπουργός, καὶ διατιθέμεθα οὕτως ἐπιεικῶς, ὥστε νὰ λάβωμεν τὴν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἄγουσαν, νὰ ἐξαγάγωμεν εὐσεβᾶστως τὸν πῖλον ἡμῶν, νὰ ὑποκληθῶμεν ἑδαφιαίως χωρὶς νὰ γελάσωμεν πρὸ αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐπιχειρήσωμεν φιλικὴν συνδιάλεξιν ἔστω καὶ μὲ ὀδόντας συνεσφιγμένους.

Ἄλλὰ δὲν εἶνε εὐκταλον τὸ συνδιαλέγεσθαι μετὰ Τρικούπη τὰ πλείεστα τῶν πραγμάτων δὲν εὐκαλύπεται νὰ ἐνοήσῃ ὅσα δὲ ἐννοεῖ διεξάγει μετὰ προφανοῦς προσωπικῆς μοχθηρίας. Οἱ ζητοῦντες νὰ ἐξηγήσωσι τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀνατραφέντα ἐν Ἀγγλίᾳ, δέον μηδέποτε νὰ λησμονήσωσι τοὺς δύο τούτους κεφαλαίωδεις ὄρους· ἀπ' ἐνὸς ἀνὰ πηλὴς πεζοτάτη, βηματίζουσα ἐπὶ τοῦ πηλοῦ μὲ πέδιλα χονδροειδῆ καὶ πλαταγούντα, ἀπ' ἑτέρου ζέων λέβης φιλοκακίας.

Ἄλλ' οἱ ζητοῦντες νὰ ἐξηγήσωσι τὸν πολιτευτὴν ἐκτὸς τῶν δύο τούτων προσάντων τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει νὰ πρόσθῃσιν δύο εἰσέτι ἀριθμοὺς, τὴν κουμουνδουρικὴν παράδοσιν τουτέστιν, ἣν ἀπεστήθισεν ὅπως στενοκέφαλος μαθητὴς ἀποστηθίζῃ τὸν διδάσκαλον, καὶ τὴν βαβελικὴν σύγχυσιν ἣν ἐπιφέρει ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἡ τυφλὴ πίστις πρὸς συγγραφεῖς οὓς δὲν ἔχει τὸν ἀπαιτούμενον νοῦν νὰ ἐκλέξῃ ὁ ἀναγινώσκων καὶ ἤτις ἀποτελεῖ τὸ ἰδιάζον αὐτῷ κατ' ἐξοχὴν στοιχεῖον.

Ὁ κ. Τρικούπης εἶνε λόγιος τῷ ὄντι, λογιώτατος μάλιστα· ἀλλ' εὐσυνειδήτως δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ πεπαιδευμένος· εἶνε καὶ αὐτὸς εἰς ἐκ τῶν λογίων ἐκείνων τύπων, οἵτινες ἀναπαριστάνουσι καθ' ἑαυτοὺς τὴν σχολαστικότητα ὡς ἐπιστημονικὴν αὐθεντείαν καὶ τὸ χάος τοῦ ἐγκεφάλου αὐτῶν ὡς ἀνεξάντλητον πολυγλωσσίαν· εἶνε ἐν ταῖς πολιτικαῖς γνώσεσιν ὅ,τι ὁ κ. Σαρίπολος ἐν τῇ νομικῇ καὶ ὅ,τι ὁ κ. Πύρλας ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Πολλάκις ἐξεπλάγηνμεν διὰ τὸ παντελῶς ἀφιλοσόφητον τοῦ ἀνθρώπου τούτου· τὴν ἑλλειψιν αὐτοφροῦς νοημοσύνης ἀναπληροῦσι μόνον ὑγιεῖς τινες φιλοσοφικαὶ ἀρχαί, ἔστω καὶ ἀπλῶς κεφαλαίωδεις· ἀλλὰ τοιαύτη πολυτέλεια δὲν εἰσεχώρησε ποτὲ εἰς τὸ ἀγροτικὸν κρανίον τοῦ λογίου ἡμῶν

πρωθυπουργοῦ. Ὡς ὅταν τις συνδιαλέγεται πρὸς διδασκάλους μετ' ἀδμημονίας ἀκούει φράσεις ἐκ τοῦ Ἰσοκράτους καὶ τοῦ Λυσίου πρὸς ἐξήγησιν τῶν σημερινῶν φαινομένων τῆς ζωῆς, οὕτως ἀποπνέει καὶ αὐτὸς ἀνύσιον ὀσμὴν βιβλίων.

Ἄλλὰ μὴ νομίσητε πάλιν ὅτι ἡ βιβλικὴ αὐτοῦ δύναμις ἐπαύσθη ἐντὸς εὐρέος ὄριθωνος· ὅτι καὶ Κύριε! Ἡ μὲν νομομάθεια αὐτοῦ περιορίζεται εἰς ἄρθρα διάφορα, ἀλλ' οὐδέποτε κατώρθωσεν ἐν τῇ Βουλῇ νὰ καταρτίσῃ νομικὸν τινα ἀληθῶς συλλογισμὸν· καὶ περὶ τούτου δύναται νὰ μαρτυρήσωσιν ὅλοι οἱ δικηγόροι βουλευταί· τὰ δὲ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα εὐτυχῶς διὰ τὴν γῶρην δὲν νύκαίρησεν παντάπασιν νὰ μελετήσῃ καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔθνος ὀφείλει αὐτῷ εὐλικρινῆ χάριν.

Τὰ μόνον τὰ ὅποια ἐμελέτησε καὶ δι' ἡ ἀπέκτησε φήμην πεπαιδευμένου εἶνε τὰ οἰκονομικὰ κατὰ πρῶτον λόγον καὶ τὰ στρατιωτικὰ κατὰ δεύτερον. Ἄλλ' ἡ περιφανὴς ἀποτυχία αὐτοῦ ἀκριβῶς ἐν τούτοις τοῖς κλάδοις τῆς διοικήσεως, ἐν αἷς ἐθεωρεῖτο ἐγκρατέστατος, ἀποδεικνύει ὅτι συμπεριφέρθη τῇ Ἑλλάδι ἥθελεν εἶνε Τρικούπης ἀμαθὴς παρὰ Τρικούπης λόγιος, ἔχων περισσοτέρην πεποιθήσιν εἰς τὰ βιβλία παρὰ εἰς τὰς ἰδίας παρατηρήσεις, ἃς θεωρεῖ καὶ περιττάς.

Καὶ ἂν ὁμοῦς ἐμελέτα βαθύτερον καὶ τὰ οἰκονομικὰ καὶ τὰ στρατιωτικὰ καὶ τὰ διοικητικὰ καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ καὶ τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας, ἡ δύνατο βεβαίως νὰ σχηματισθῇ ἐξ αὐτοῦ ὠφέλιμος τις ὑπουργός ἐνεργῶν ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις ἄλλου, οὐδέποτε ὁμοῦς πρωθυπουργός, διότι στερεῖται ἀπολύτως πνεύματος ἀνωτέρου τοῦ κοινοῦ· εἶνε ἐν τῇ πολιτικῇ ὅ,τι τὸ τύμπανον ἐν τῇ μουσικῇ· θόρυβον ἐμποεῖ πολὺν, ἐκκαφεύει τὸ βιολίον καὶ τὸν πλαγίαιλον, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἢ ἓνα καὶ μονώτατον τόνον, εἶνε τύμπανον.

Ὅταν ὁ ἴδιος ἔγραφε τὰ ἄρθρα τῆς «Ἔρας» ἐξήνεγκε οὐχὶ σπανίως τόνους ὑψίστου παραληρισμοῦ· οἱ δὲ οἰκειότεροι αὐτοῦ φίλοι τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιούμενοι ἀπέδιδον τοὺς ἀπαραμίλλους ἐκείνους παραλογισμοὺς εἰς τὴν ἀκράτητον αὐτοῦ ἐμπάθειαν. Ἄλλὰ πρώτη ἔνδειξις τῆς νοημοσύνης εἶνε νὰ ἐκφράσῃ κατὰ βούλησιν καὶ κατὰ τὰς ἐντυπώσεις ἃς ἐπιδιώκει ἢ τὸ πάθος ἢ τὴν περίσκεψιν· ἀλλ' ὅλος ὁ πολιτικὸς βίος τοῦ Τρικούπη εἶνε ἀδιάσπαστος ἐμπάθειας γραμμὴ, μακρὰ ἀπ' Ἀθηνῶν μέχρι Λονδίνου.

Ἄλλ' ὁ Τρικούπης ὀφείλει νὰ ἀνεγείρῃ ναὸν εἰς τὴν πρωτοφανῆ αὐτοῦ κακεντρέχειαν· ἀνευ αὐτῆς, οὐδέποτε ἤθελεν

έκληρθή ως άνθρωπος δυνάμει· και χαρακτήρος· μετά τόν Χάρωνα, πρώτον ιδιον προσόν σπερ ανέδειξεν αυτόν ως πολιτευόμενον είνε ή εμπάθεια· όταν οί άγγριοι τής Αμερικής είδον κατά πρώτον τούς Ισπανούς ήπειους, εξέλαβον αυτούς ως άποτελούντας έν σώμα μετά τού ήππου· ούτω και οί Έλληνες ιδόντες έν τώ Τρικούπη τόσα κτηνώδη ένστικτα, εξέλαβον αυτόν ως υπερφυά άνθρωπον.

Είς τοιούτων Ισπανών ήππεά ούδέν εύκολώτερον τού καλπάζειν, άλλ' ούδέν εύκολώτερον έπίσης και τού ήππεύεσθαι, άρκει μία μόνη θωπεία· ύπρέται και αύλοκόλακες, μεσίται και τραπεζίται δύνανται νά πλάσωσιν έκ τής μάζης ταύτης ότι άν θέλωσιν, άρκει μόνον νά κρατώσι τήν μάζαν ύπεράνω τής έαυτών κεφαλής. Μή δυνάμενος νά διακρίνη άνθρωπον από ανθρώπου είνε καταδικασμένος νά θυμαζέται άείποτε όχι ως πλοίαρχος, άλλ' ως πλοϊον αυτόχρημα.

Η πείρα θά καταστήση τόν κ. Τρικούπη άνώτερον έαυτού; Νομίζομεν ότι όχι· οί πολιτικοί μάλλον ή οί ποιηται γεννώνται· όπως άποκτήση τις πείραν πολιτικήν πρέπει νά δύνата νά έμβυθύνη είς τά αίτια τών γενομένων και νά εξηγήση έστω και έκ τών ύστέρων τούς συνδυασμούς τών πραγμάτων και τών περιστάσεων τών παρελθουσών. Η πολιτική δέν είνε μήτε βιβλίον, μήτε έργαλειον, μήτε εμπειρία· είνε διάνοια και κατ' έξοχήν διάνοια.

Τό ότι ο κ. Τρικούπης νύν πρωθυπουργεί είνε όλως τυχαϊον και συμπτωματικόν γεγονός τό όποϊον εξηγείται προσέτι και έκ τής σμικρότητος και τής ταπεινότητος τής παρούσης γενεάς. Έλπίζομεν δέ ότι τούτο θά άποδείξη και τό μέλλον μεθ' όλας τās περί τού έναντίου ένδείξεις· ό μη πειθόμενος άς λάβη τήν πρό· τό ύπουργείον τών οικονομικών και θά πεισθί συνδιαλεγόμενος μίαν ώραν μετ' αυτού. Ημεϊς δέν δυνάμεθα νά πλησιάσωμεν αύτῷ χωρίς νά γελάσωμεν.

Κ. Ίεροκλής

ΧΡΟΝΙΚΑ

Αυτηροτάτην είδικαι σπεύδομεν ν' αναγγείλωμεν πρώτοι ήμεϊς : ή φοβερά φυλλοξήρα έφθασεν είς Καλαβρία, σχεδόν άπάναντι τής Κερκύρας, είς τό πλησιέστατον δηλαδή πρός τήν Ελλάδα σημείον. Ποία δρακόντεια πρέπει νά ληφθώσι μέτρα έπαγρυπνήσεως, περιττόν νά είπωμεν ήμεϊς. Αν και οί περί τά τοιαύτα είδικώς ασχολούμενοι θεωροῦσι τήν έλευσίαν τής είς τήν Ελλάδα άφρευκτον, ούχ ήττον καθήκον ύπερτατον τής Πολιτείας είνε νά αναβάλη, έφ' όσον είνε δυνατόν, τό άναπόρευκτον κακόν. Εύτυχώς· ό άστυνόμος τής φυλλοξήρας κ. Γεννάδιος είνε έτοιμος μεθ' όλα τά άστυνομικά του μέτρα έτσι νά τήν ύποδεχθί, πολεμῶν αύτήν, καιίτοι μέχρι τούδε τό φοβερόν παράσιτον άπεδείχθη άήτητον.

Δημοσιεύομεν φωνήν άγανακτήσεως φίλου μας δι' όσση περιωπήν έλαβε ζήτημα έλαχίστης σπουδαιότητος είς δύο συναδέλφους, διότι άφ' ότου ύπάρχει άστυνομία, γίνεται εξαγωγή γυναικῶν έκ τού θεάτρον και ό κόσμος δέν χάλασε ούτε ύβρίσθη κοινωνία όλόκληρος χάριν μιάς ύπόπτων ήθῶν γυναικός. Αν ή άστυνομία ένήργησε βαναύσως, είμεθα κατά τής βαναυσότητος τών άστυνομικών όργάνων· ούτε είνε ποτέ δυνατόν από άστυνομίαν ούτως ώργανωμένην νά περιμένωμεν καλλιτέρους τρόπους· αί φωναί είνε περιτταί· ρίψατε πρώτον τόν τρόπον τού κυβερνήν, και έπειτα ζητή-

σατε γαλλικά και εύγένειαι. Κατά βάθος όμως ό Διευθυντής τής άστυνομίας είνε άξιος κοινωνικής εύγνωμοσύνης, διότι εκήρυχθη κατά τού συγχρωτισμού τιμῆς και άτιμίας, και προέλαθε τήν άηδϊάν τού νά μεταβληθί τό θεάτρον είς χρηματιστήριον πορνείας.

Όλίγιστοι έμειναν πλέον έν τοίς Λοιμοκαθαρτηρίοις. Τού λοιπού άπεφασίσθη νά γίνεται έπιτηρητική μόνον κάθαρσις έν Σύρα και άγίω Γεωργίω.

Ό Θεσμός τής όπλασιαις, με τόν όποϊον καταγίνεταί ό κ. ύπουργός τής παιδείας, θά περιορισθί, καθά πληροφρούμεθα, επί τού παρόντος έν μόνη τή πρωτεύουση, ίνα πειραματισθώσιν προτού ένταύθα, και κατά δεύτερον λόγον διότι είνε δύσκολος ή άπόσπαισις ύπαξιωματικῶν, μεθ' όλα τά παχειά λόγια τής ύπουργικής «Ώρας».

Υπό τού ύπουργείου τής Παιδείας έδόθησαν είς λιθογραφικήν έκτύπωσιν άλλοι πάλιν χάρται, δεικνύοντες όχι πλέον τήν κατά νομούς, άλλά τήν κατά δήμους κατάστασιν τής παιδείας, ήτοι τής άγραμματοσύνης και τής έγγραμματοσύνης. Και θά δουλεύσουν πάλιν τά χρώματα, άνεξάρτητα έλπίζομεν πάσης βουλευτικής έπηρείας, διότι και δέν τό πήραν χαμπάρι οί ύπουργικοί βουλευται, άλλως ήσαν ικανοί νά ζητήσουν ως ρουσφέτι όπως οί ιδιοί των δήμοι παρασταθούν είς τούς χάρτας αυτούς· όλοι έγγράμματοι. Η έκδοσις αύτη τών χαρτῶν είνε νεοπερισμός όφειλόμενος είς τόν Τμηματάρχη κ. Σπυρίδωνα Λάμπρον, άξιον διά τούτο πολλῶν επαινῶν.

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον τού Άρσακείου, παρῶδον κυβερνητικές ένεργείας, έπαυσε τόν κ. Χελδράϊχ από καθηγητήν τής βοτανικής, διορίσαν άντ' αυτού τόν ευμαθέστατον Πονηρόπουλον! Η άλλαγή αύτη έχει τήν αύτήν έννοιαν ήν θά είγεν ύποβουλεύς έκβαλλόμενος τής κρύπτης του και διοριζόμενος τετόρος! Οί Σύμβουλοι τού Άρσακείου έννοῦν φαίνεται ν' άραιρέσουν πᾶσαν έγγύησιν από τό εκπαιδευτικόν κατάστημα σπερ κακή μοίρα έπεσεν είς χείρας των, διά ν' άποστραγγισθί πᾶσα σταγῶν έν τής πανελληνίου εκείνης ύπολήψεως ής άπήλαυεν. Άπέναντι δέ τοιαύτης παραλυσίας εύρίσκομεν άνεξήγητον τήν μη επέμβασιν τού ύπουργού τής Παιδείας.

Ό έν Βενετία λόγιος έμογενής και πρό πολλού άρισθος Έλλην πρόξενος κ. Παναγής Τυπάλδος Φορέστης ήξιώθη τού Χρυσού Σταυρού τού Ιταλικού Στέμματος, είς άμοιβήν τών έργασιών του έν τή πρό ένός έτους έν Βενετία συγκροτηθείση Διεθνεί Γεωγραφική Έκθέσει. Έννοείται πρός εύτυχίαν του ότι ή ήμετέρα κυβέρνησις ούτε τόν ένθυμήθη, διότι τίς οίδε πόσαι ύπόνοιαι περί τού χαρακτήρος και τής παιδείας του θά συναλαμβάνοντο.

Ό εύπαιδευτος Άρχιμανδρίτης Νείλος Κ. Σμυρνιωτόπουλος, θεός τών ένταύθα καλλίστων νέων άδελφῶν Σμυρνιωτόπουλων, προχειρισθείς Άρχιερεύς εξέλεγη Άρχιεπίσκοπος Έβέσου, δι' ό συγχάρομεν τήν έπαρχίαν τοιούτου ποιμένος τυχοῦσαν.

Άπό τās Πάτρας τηλεγραφοῦσιν ότι άτμόπλοϊον άγγλι-

κόν «Βενετία» παραλαβόν 1089 βαρέλια 11,839 κιθῶτια σταφιδοκάκρου λίτρῶν 1,527,775 απέπλευσεν είς Λονδίνον. — Άπό τās Πάτρας τό άτμόπλοϊον Albans παραλαβόν 709 κιθῶτια σταφιδοκάκρου λίτρῶν 52,875 απέπλευσε διά Λιβερπούλ μέσον Ζακύνθου.

Άπό τό Αίγιον χθές διέπλευσε δι' Αγγλίαν άτμόπλοϊον α' Αθάνατος» παραλαβόν σταφιδοκάκρου λίτρῶν 1,650,814 έν τῷ λιμένι ύπάρχουσιν υπό φόρτωσιν τέσσαρα άτμόπλοια.

Αύριον πάλιν τό έσπέρας παιδική παράστασις έν Φαλήρω είς τās έξ μ. μ. κατά γενικῆς φωνῆς και κλαυθμηρίσματος τού μικρού κόσμου, τού όποϊου πήρε τόν νουν ή κυρά Σιρανού.

Άνεχώρησε χθές διά Κωνσταντινούπολιν ό έκ τών διδασκάλων τού αύτόθι πρωτίστου ιδιωτικού Λυκείου τού Μπασιμαδζίδου κ. Κωνσταντίνος Βλοῦσος, έκ τών κλεινῶν διδασκαλιστῶν τού Μαρῶλη, συγγραφεύς ήδη μετ' άλλου Μαρουλιστού, τού κ. Αφίδου, τριτόμου Γεωγραφίας. Διότι πλείστοι τών μαθητῶν τού μοναδικού Μαρῶλη είνε και συγγραφείς πρωτύπων διδακτικῶν βιβλίων, τά όποια κατασκευάζονται έν γερμανική έπιμελεία, και άκριβολογία και νεωτερισμό, επί τή βάσει πολλῶν γερμανικῶν και γαλλικῶν βιβλίων.

Τήν 20 ίσταμένου έν Λεβαδείχ περί ώραν 8 μ. μ. εξεργάη πυρκαϊά είς τήν οικίαν τής Γιαννούλας χήρας Σπυρίδωνος Λιάπη έξ άπροσεξίας τής οικοδεσποίνης ήτις είς τό κατώγειον τής οικίας τής είγεν άποθηκεύσει σανόν και χόρτον· τό πυρ άπετέφρωσε τήν οικίαν, περιωρισθέν είς ταύτην και μόνην.

Έκπαιδευτήριον «Καποδίστριας», έν Κερκύρα

Τό έθνωφελές τούτο καθίδρυμα, έκ τών ώραιοτέρων κομμημάτων τής έρατεινῆς νήσου, ήρχισεν ήδη νά δρέπη δαψιλῶς τούς ώραίους αυτούς καρπούς. Οί πρώτοι τελειόφοιτοι τών μαθητῶν αύτού, οί είς Μόναχον τής Γερμανίας πρός έπιστημονικήν εκπαίδευσιν μεταβάντες, άνεδείχθησαν κατ' αύτάς διδάκτορες αύτόθι άριστεύσαντες «cum summa Laude». Ούτοι είνε έκ τών ευρωπαϊκῶν έφημερίδων γνωστοί Γεώργιος Πολίτης, και Περικλής Βέγιος.

Φανταζόμεθα τήν ικανοποίησιν τού εκπαιδευτού και φιλοτίμου Διευθυντού, όστις πατριωτάτα άγαπῶν τούς μαθητῆς αύτού και ύπερ τής προόδου αυτῶν εργαζόμενος δύναται νύν νά θεωρηται εύτυχῆς άπολαμβάνων τήν ήθικὴν άμοιβήν τών κόπων του, τῶν γενναίων προσπαθειῶν του και βλέπων περί έαυτόν ζωηράν τήν άγάπην και ύπόληψιν τῶν συμπολιτῶν του, οίτινες ένθουσιωδῶς κατά τās τελευταίας έκλογάς άνέδειξαν αύτόν διά καταπληκτικῆς πλειοψηφίας πρώτον Δημοτικόν Σύμβουλον.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ

Τοιοῦτοι είμεθα· κρᾶμα άλλόκοτον άντιθέσεων και παραλογισμῶν. Φωνασκοῦμεν, όπου έδει νά σφραγίζωμεν τά χείλη και ίστάμεθα άφωνοι όπου έδει νά σχίζωμεν τά ίμάτιά μας· καιόμεν θυμιάμα έμετικής κολακείας όπου μετρίτης, και καγχάζομεν ή συρίζομεν όπου έδει νά χειροκροτήσωμεν.

Ούτω αί χθεσινάί Έφημερίδες, Παλαιά και Νέα, έπιτί-

θενται διά μακρῶν και βαρέως έναντίον τής άστυνομίας έν τή έναγκήτει τής άληθεστέρως αύτῆς; άποστολή; τής βάσεως τής κοινωνικής άρμονίας, τής περιφρουρήσεως τῶν δημοσίων ήθῶν. Και οικολογοῦσιν όλόκληρον πύργον πρωτοτύπων ήθικῶν και πρωτοτυπωτέρων πολιτειολογικῶν θεωριῶν, έκ τής κορυφῆς τού όρίου άμειλίχτως σφενδονίζουσι τόν λίθον τού αναθέματος· κατά τού όπισθοδρομικοῦ Διευθυντού. Και ταῦτα πάντα διά νά γίνη μία άκούσιος ίσως, άλλά περίκλυτος ρεκλάμα ύπερ μιάς μαντάμ!

Τίς αύτη;—Γαλλίς κυρία, πρόην κοιδῆς τού «Πθειδῶνος», κομψή τήν αναβολήν, διατελέσασα παρ' έμπορίω, τώρα ζῶσα ως θέλει και μόνη, κατά τās άνω έφημερίδας. Ίεροδουλος περικαλλῆς—ούχι καθ' ύπόνοιαν κατά τήν άστυνομίαν—άριθμοῦσα πολλούς τούς θαμιστάς και έπομένους τās προστασίας, άλλά ούχι και διά τούτο μάλλον προνομιοῦχος πάσης άλλης τοιαύτης, ούδὲ υπερτέρα τής όρθῶς ληφθείσης άρχῆς ύπό τής άστυνομίας όπως έμποδίζεται ή άναίδης εμφάνισις τῶν έσχάτων τούτων φαυλοθῶν έν τοίς θεάτροις, παρακαθημένων πλευρόν με πλευρόν πρός έντίμους δεσποίνας και άγνάς κόρας. Τό μέτρον τούτο έν αύστηρᾷ εφαρμογή πρό τινος είχε δικαίως επικροτηθί ύπό πασῶν τῶν τιμῶν οικογενῶν, αίτινες τέλος εύρίσκον ούτω μικράν άναψυχὴν και θεραπείαν κατά τής έπαπειλουμένης ήθικῆς άσφυξίας έκ τού πυκνοῦ πνέοντος καθ' έσπέραν έκπεπορνευμένου άέρος, ούτε εξήγησης τότε τιθέμενον έν εφαρμογή τά προωδευμένα πνεύματα ένίων παρ' ήμίν.

Τήν άνω γυναίκα προκαθημένην προχθές έν τῷ θεάτρο τῶν Όλυμπίων εύκόσμως ή άπρεπῶς, σκανδαλίζουσαν ή μη άδιάφορον, μη τιμῶσαν όμως ούδὲ εύχαριστοῦσαν βεβαίως τās παρακαθημένας καλλίστας κυρίας, παραβαίνουσαν δέ διάταξιν τής άστυνομίας έν ένεργεία, έπλησίασε καταλλήλως άστυνομο. ύπάλληλος και τή ύπέμνησεν τήν τε άστυνομικήν διάταξιν και τόν σεβασμόν δν ώφειλε πρός αύτήν. Αλλά παρὰ τās επανειλημμένας και μετά καλλίστου τρόπου συστάσεις τῶν όργάνων τής άστυνομίας, ή γυνή αύτη ού μόνον δέν ύπήκουεν, άλλά και διά τής σκανδαλώδους και προκλητικῆς διαγωγῆς τής έπιεράτο πεισμόνος νά έγείρη φαίνεται θόρυβον και ύψωσεν έν τέλει άπειλητική ή άνάδεια φωνήν άντιστάσεως κατά τής άρχῆς.

Αν και είς τās βαρβάρους έτι χώρας κατά τήν α' Έφημερίδα», τό κακοποιείν (i) γυναίκα δημοσία είνε τό έσχάτον όριον τής εξαχρειώσεως, άλλά δέν ήκούσθη έτι ως πολιτικῆ θεωρία ότι είς τούς πεπολιτισμένους λαούς· αί γυναίκες είνει υπέρτεραι τῶν θεσμῶν, ούτε έδει ή άρχή, νά ναυαγήσῃ άβρώς πρό τού πείσματος, ή αισθηματικῶς πρό τού κνημιδοδέσμου μιάς διεφθαρμένης.

Και έλειτούργησε—τίποτε πλείοτερον—ό Νόμος, τά δέ άστυνομικά όργανα εξεπλήρωσαν τό καθήκον των, χωρίς νά θιζῶσιν ούτε τρίχα κανόνος, άλλά μόνον τά νεύρα ένίων.

Αυτό άπλούστατα ήν τό ιστορικόν τής προχθεσινῆς σκηνῆς· και ή δύνατο μεν έκ τούτου νά ταραχθί ή υπερευσισθησία τινῶν, και νά προσφέρωσι καλλίστα οί άλλως λίαν άξιότιμοι ούτοι κύριοι τόν βραχιονά των είς τήν άθλίαν αύτήν φιλανθρώπως έστω και ύπό τήν έπιδοκιμασίαν και τά άφωνα συγχαρητήρια όλου τού κόσμου, άλλά νά πληρώσωσι τήν έπομένην όλόκληρους στήλας τῶν φύλλων των, ύπό πομπώδεις τίτλους μεγάλων σκανδάλων και σχετλιαστικῶν

ἀνακραυγῶν περὶ τῆς προσβληθείσης παρνόμως ἀτομικῆς ἐλευθερίας καὶ περὶ ἀνθρώπου ὕβρεως πρὸς τὴν ἠθικὴν, εἶνε ἀπελπιστικόν. Ἦθελον καταδιβάσαι οὕτω βεβαίως τὴν ἐνοικίαν τῆς ἀτυχοῦς ἀτομικῆς ἐλευθερίας οἱ κύριοι οὗτοι δημοσιογράφοι, οὕτε θὰ ἔγραφον περὶ παρνόμου αὐτῆς προσβληθείσης ἂν ἐλάμβαναν τὸν κόπον πρότερον νὰ ρίψωσιν ἀπλοῦν βλέμμα ἐπὶ τῶν ἀστυνομικῶν νόμων μας. Ἴδου τί ἀναγράφει τὸ ὕθρον ἀρθρον ἐν τῷ κεφαλαίῳ περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας:—Χρεωστῶν—οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι—νὰ καταστῆλῳσιν αὐστηρῶς τὰς προσβαλλούσας τὰ ἦθη πράξεις, καὶ ἀπαγορεύωσι πᾶν ὅ,τι τείνει πρὸς διασφορὰν αὐτῶν. ἐπὶ τούτῳ 1) ἐπιτηροῦν ἰδίως τὰτομα εἰς τὰ ὅποια πρὸσάπτεται ἀσωτεία καὶ διασφορὰ ἠθῶν... 4) ἐμποδίζουσαν τὰς κοινὰς γυναῖκας νὰ περιφέρονται εἰς δημοσίους περιπάτους κλπ. Ταῦτα μόνον.

Χάριν λοιπὸν μιᾶς τοιαύτης νὰ τοιμῶσι νὰ γράψωσιν ἡ μὲν Νέα Ἐφημερίς ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκτεθῆ ἐν τῷ σφύμα μίαν γυνή, διότι... ὁ ἀγαθὸς τὸν ἄβουρ βαλέτω! Ἡ δὲ Ἐφημερίς ὅτι: «Ἄν τὸ μέτρον τῆς ἠθικῆς ἀφίετο εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἀστυνομίας καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἐφημερίζετο πιστῶς, θρήνος θὰ ἠκούετο παρὰ τοῖς ἐργολάβοις τῶν θεάτρων, διότι οὐχὶ οἱ ἡμίσεις οὐχὶ τὸ τέταρτον ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἑκατοστὸν τῶν θαμνῶν τῶν θεάτρων θὰ ἦσαν ἀπαισῆτοι ἀπέγαυοι τῆς ἠθικῆς καὶ ἐπομένως εἰσακτέοι! εἰνε αἰσχος! Καὶ ἂν ἐπαθε, κύριοι, ὕθριν τινα ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἡ ἀθηναϊκὴ κοινωνία, ἰδοὺ αὐτῆ, βαρεῖα, φρικώδης, χονδρῆ, ἀνώγυρος!

* Ἐγαράζαμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα μετ' ἀηδίας, μὴ θίγοντες ἡδὴ βαθύτερον τὸ ἥμισυ εὐώδες τοῦτο ζήτημα, καὶ θλίβομεν ἐν τέλει τὴν τιμίαν τοῦ κ. Κοσουδάκου χεῖρα, ἐπικροτοῦντες τὰς ὑγείας ἀρχάς του, ἃς τινὲς ἂν δὲν ἐννοοῦσιν,

ὡς καὶ τὸν χαρακτήρα του, ἀγρίαν ἐξαίρεσιν διὰ τοὺς κακοσυνειθισμένους, δὲν ἀπώλετο ὁ κόσμος. Ἐὼντες δὲ τὴν βαρυνθείσαν Ἐφημερίδα μὲ τὰς φιλοδόξους περὶ ἀστυνομίας ἀποστροφὰς πρὸς τὴν κυβέρνησιν, περιμένομεν μετὰ περιεργείας τὴν Νέα Ἐφημερίδα νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα καὶ ὑπὸ ἠθικὴν καὶ ὑπὸ κοινωνικὴν καὶ ὑπὸ νομικὴν ἐποψίν, ὡς λέγει.

X.

ΟΙ ΦΟΙΤΗΤΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΟΙΚΙΑ

Γνωρίζετε τί ἐστὶ φοιτητὴς τοῦ Πανεπιστημίου. Νέος τὸν ὅποιον πρὸ δεκαπενταετίας ἐκάλουν μέλλον τῆς πατρίδος, φρουρὸν τῶν ἐλευθεριῶν τῆς, δίκωπον νεότητα, ἡ δὲ οἰστροληλατομένη ποίησις ἀπέδιδεν αὐτῷ καὶ πλεῖστα ἄλλα ἐπίθετα, ἅπερ ὁ χρόνος, ἡ πραγματικότης, ἐσάρωσαν, καὶ δὲν ἀπέμειναν ἤδη αὐτῷ ἡ ἡ νεότης του, ἄνευ τῶν ἄνω βεβαίως κοσμητικῶν ἐπιθέτων, τὸ μπαστοῦνι του, αἱ ἐρωμέναι του, βιβλία τινὰ καὶ τὸ δωμάτιόν του.

Ἄλλ' ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου ἀσύλου, ὅπου ἐξηπλωμένος ἐκπέμπει τοὺς σιροβίλους τοῦ σιγάρου του, ἀναλογιζόμενος τὴν πραγματοποιήσιν ἀπειρῶν φιλοδόξων ἰδεῶν, διότι δὲν πιστεύομεν φοιτητῆς τῆς Νομικῆς κατὰ τὰ πρῶτα τῆς φοιτήσεώς του ἔτη νὰ μὴ ἐφαντάσῃ ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ του ἐγκρύπτεται ὁ μέλλον Ἀρειοπαγίτης, Βουλευτῆς, Πρέσβυς, Ὑπουργός, πρωθυπουργός, Κικέρων, Δημοσθένης, ἡ φοιτητῆς τῆς Ἱατρικῆς; νὰ μὴ ὑπέθεσεν ὅτι ἐπεφυλάσσονται αὐτῷ πλεῖσταί τῆς ἐπιστήμης ἀνακαλύψεις, ἃς οὕτε ὁ Νυμάγερ, οὕτε ὁ Βιργώβ, ἠδυνήθησαν νὰ συλλάβωσιν ἐν τῷ νῷ των, ἡ φοιτητῆς τῆς Φιλοσοφίας νὰ μὴ ἐ-

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἰδ. ἀριθ. 551)

— Πάτερ μου, ἡ τιμὴ τοῦ ὀνόματός σου, ἡ τιμὴ τῶν τέκνων σου δὲν ὑπάρχει πλέον! Δὲν εἶσαι μόνον ἠτιμασμέτος, εἶσαι ἀπληπισμένος καὶ οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ δύναται νὰ σὲ σώσῃ. Τί μέλλεις νὰ πράξῃς;

— Δὲν ἠξεύρω ἀκόμη.

— Ὅχι ἀβουρ, οὕτε μετὰ μίαν ὥραν, ἀμέσως πρέπει νὰ γνωρίσεις τοῦτο. Σκέψθητε, ὁ μαρκήσιος δὲν ἔχει πλέον ἡ μίαν λέξιν νὰ εἴπῃ, καὶ οἱ πράκτορες τῆς ἀστυνομίας θὰ ἔλθουν νὰ σᾶς συλλάβωσιν ἐδῶ καὶ νὰ σὲ διευθύνουν εἰς φυλακὴν.

Τὸ βλέμμα τοῦ βαρόνου ἐξέπεμψε λάμψιν κυανόχρουν καὶ μειδίαμα ἀπεχθὲς διέστειλε τὰ χεῖλη του.

— Δὲν φοβοῦμαι τοῦτο, ἀπάντησεν, ὁ μαρκήσιος. Δὲν θὰ εἴπῃ τὴν τελευταίαν λέξιν δι' ἡς με ἀπειλεῖς; ἐάν ἤθελε νὰ με παραδώσῃ εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν κταδικὴν μου, θὰ ἐπράττε τοῦτο πρὸ πολλοῦ.

— Ἔστω, πάτερ μου, παραδέχομαι, ἀναμνησκόμενος ὅτι ἐγεννήθητε ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς καὶ φαινόμενος γενναῖος πρὸς σᾶς, δὲν θὰ σᾶς καταγγείλῃ; ἀλλ' οὐχ ἤττον καὶ πάλιν εἰσθε ἀπωλεσμένοι. Τὰ ἐγκλήματά σας εἶνε ἐκεῖ καὶ οὐδὲν δύναται νὰ ἐξαλείψῃ αὐτὰ. Ἐπὶ τοῦ μετώπου σας ὑπάρχει κηλὶς, τὴν ὅποιαν ὁ θάνατος μόνον δύναται νὰ ἀποπλῆνῃ.

Δὲν δύνασθε πλέον νὰ ζήσητε ἐν Παρισίοις, πάτερ μου, δὲν σᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ζητήσητε καταφύγιον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἢ εἰς γωνίαν ἀγνωστον τῆς Γαλλίας. Ὅχι, τοῦτο εἶνε ἀδύνατον εἰς σᾶς, διότι ἐδῶ ἡ ἀλλοῦ οὐδὲν πλέον θὰ ἔχετε μέσον ὑπάρξεως, εἰσθε κατεστραμμένοι. Οὐδὲν ἐνταῦθα ἀνήκει εἰς σᾶς, οὐδὲ τὸ ἐνδύμα, τὸ ὅποιον φορεῖτε. Δὲν ἔχετε πλέον σήμερον παρὰ ἓνα μόνον πιστωτὴν, θέλετε νὰ μάθετε τὸ ὄνομά του; Εἶνε ὁ μαρκήσιος Σαμαράνδ.

— Εἶσαι βέβαιος;

— Ἀέγω, πάτερ μου, ὅτι εἰσθε καθ' ὀλοκληρίαν ὑπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ ἀδελφοῦ σας.

Ὁ βαρόνος ἔτριξε τοὺς ὀδόντας.

— Ὁ μαρκήσιος Σαμαράνδ δὲν ἔχει ἀνάγκην ν' ἀπευθυνθῆ εἰς τὴν δικαιοσύνην, ὅπως ἐκδικηθῆ τὰ θύματα. Δὲν δύνασθε νὰ βασισθῆτε ἐπὶ οὐδενός; εἶχετε ἄλλοτε φίλους, δὲν σᾶς γνωρίζουσι πλέον. Ἡ βαρόνη Δεσιμαίξ δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν σας, διότι δὲν ἔχει πλέον τίποτε. Ἡ περιουσία σας μάλιστα δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὸν

σκέφθῃ ὅτι θὰ ἐπιληφθῆ ἀποτελεσματικῶς τοῦ μεγάλου ζητήματος περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, ἡ μαθητῆς τῶν Μαθηματικῶν νὰ μὴ ἐθεώρησεν ἑαυτὸν ἰκανὸν διὰ τὸν τετραγωνισμόν τοῦ κύκλου; ἐκεῖθεν λοιπὸν ἐκ τῆς πλήρους ὄνειροπολημάτων καὶ ἐλπίδων ταύτης στέγης τοῦ ζητούσιν οἱ οἰκοκυραῖοι τῶν Ἀθηνῶν, οἱ ἰδιοκτῆται τῶν δωματίων, νὰ τὸν ἐκδιώξωσι, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ ὡς ἐνοίκιον τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ χορηγήματος; ἅπερ πρὸς διατροφὴν του λαμβάνει ἐκ τοῦ πατρὸς του ἢ μητρὸς του ἢ ἀδελφοῦ του ἢ θεοῦ του.

Τριάκοντα φράγκα κατὰ μῆνα ἀπαιτοῦσιν οἱ ἐκ τῶν οἰκοπέδων καθ' ἑκάστην πλουτοῦντες Ἀθηναῖοι δι' ἐνοίκιον δωματίου, κειμένοι ἐν γωνίᾳ τινὶ βρωμερᾷ συνοικίας, ἐντὸς τοῦ ὅποιου δὲν δύναται εὐρυχώρως νὰ γευματίωσιν δύο ἄνθρωποι, τριάκοντα πέντε δὲ ἡ τεσσαράκοντα ἐάν τοῦτο κείται παρὰ τινὶ τῶν μεγάλων ὁδῶν.

Οἱ δύστηνοι λοιπὸν φοιτηταὶ ἀναγκάζονται νὰ ἐνοικιάζωσι ἐταιρικῶς τὰ δωμάτια καὶ νὰ συνοικῶσι δύο ἢ καὶ τρεῖς ὁμοῦ ἐν δωματίῳ μόνις ἐξαρκούν δι' ἓν ἄτομον. Φαντασθῆτε τώρα κατ' ἀναλογίαν τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς πῶς ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς σπουδαζούσης νεότητος, καὶ πῶς διατίθεται ὁ πρὸς μελέτην τῆς ἐπιστήμης χρόνος.

Ὅσοι αἱ οἰκίαι τῶν Ἀθηνῶν πληθύνονται, ἀνοικοδομουμένων καθ' ἑκάστην νέων τοιούτων, τόσῳ καὶ ἡ σπάνις τῶν δωματίων διὰ τοὺς φοιτητὰς ἐπιτείνεται, ἐάν δὲ ἐξαιρουθῆ νὰ αὐξάνῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος προσερχομένων ὑπάρχει φόβος νὰ ἴδωμεν τοῦτους; διανυκτερεύοντας ἐν ὑπαίθρῳ ὑπὸ τὰς στέγας τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου ἢ ὑπὸ τὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ σπάνια αὐτῆ τῶν δωματίων καὶ ἡ ὑπερτίμησις τῶν ἐνοικίων προέρχονται ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐξήσεως τῶν σπουδαστῶν καὶ τῆς ἑλλείψεως δωματίων, διότι αἱ καθ' ἑκάστην οἰκοδομώμεναι οἰκίαι προορίζονται πρὸς κατοικί-

κίαν οἰκογενειῶν, οὐδεὶς δὲ τῶν ἰδιοκτῆτῶν παρχωρεῖ τοιαύτην πρὸς φοιτητὰς ἀναλογιζόμενος ὅτι ἐκτός ὅτι θὰ παραμεληθῆ αὐτὴ ὑπὸ τούτων θὰ μείνῃ προσέτι καὶ ἀνενοικίαστος ἐπὶ ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα, μὴ δυναμένων τῶν φοιτητῶν νὰ ἐνοικιάζωσιν αὐτὰ ἐπείσοις.

Εἰς ἄλλα μέρη ὁ σπουδαστὴς εὐρίσκει κατοικίαν ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς, διαμένων παρ' αὐταῖς καὶ ἀπολαμβάνων οὕτω καὶ ἡσυχίας καὶ περιποιήσεως. Ἐν Ἀθήναις ὁμοῦ μόνις πατήρσι τὸ πῶδι του εἰς τὸ κατώφλιον οἰκογενείας τινος καὶ ζητήσῃ νὰ διαμένῃ παρ' αὐτῆ τὸν παραπέμπουσιν εἰς Μοραστήριον, ἵνα μὴ σκανδαλισθῶσιν αἱ θύλακαὶ ἐν αὐτῇ ὑπάρξῃσι. Δὲν γνωρίζομεν ἂν αἱ κόραι ἢ οἱ φοιτηταὶ τῶν Ἀθηνῶν εἰσὶν οἱ αἰτίοι τῆς ἀφιλοξενίας ταύτης τῶν ἐν Ἀθήναις Pater Families.

Οὕτως οἱ φοιτηταὶ, ὠθούμενοι ὑπὸ τῶν ἰδιοκτῆτῶν, ἐκδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν οἰκογενειάρχων, μὴ δυνάμενοι νὰ εὕρωσι μεμονωμένα δωμάτια, κινδυνεύουσιν ἢ νὰ ἐξοδεύωσι τὸ ἥμισυ τῆς μηνιαίας αὐτῶν χορηγήσεως πρὸς κατοικίαν τῶν καὶ τὰ ξενοδοχεῖα, ἢ νὰ διανυκτερεύωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς.

Τὸ χερίστον δὴ πάντων εἶνε ὅτι κινδυνεῖται καὶ ἡ ἐκπαίδεσις νὰ καταστῆ ἀποκλειστικὴ, προνομιακὴ διὰ τοὺς δυναμένους νὰ δαπανῶσι, διότι δὲν εἶνε οὐδόλως παράδοξον τὸ ἐλευσόμενον ἔτος τὰ ἐνοίκια τῶν δωματίων νὰ διπλασιασθῶσιν, ὁ δὲ φοιτητῆς νὰ μὴ δύναται οὔτε μὲ διακόσια κατὰ μῆνα φράγκα νὰ ζῆ οἰκονομικῶς ἐν Ἀθήναις; γνωρίζομεν δὲ ὅτι οἱ πλεῖστοι τούτων ζῶσι μὲ ἑκατὸ τὸ πολὺ δραχμάς κατὰ μῆνα, οἱ διακρινόμενοι μάλιστα σπανίως ἀπολαμβάνουσι τὸ πῶσον τοῦτο. Ὡστε τὸ ζήτημα, ἂν καὶ φαίνεται ἀπλοῦν, ἔχει καὶ τὸ σοβαρὸν αὐτοῦ μέρος, ἅπερ δέον νὰ μὴ διέλθῃ ἀπρακτικῶς.

Ἄλλὰ ποῖα τὰ μέσα πρὸς θεραπείαν τούτου; Ἡμεῖς πρὸς τὸ παρὸν οὐδὲν ἄλλο βλέπομεν ἢ νὰ παρακληθῶσιν οἱ δυνάμενοι, οἱ ἔχοντες χρῆμα, νὰ οἰκοδομήσωσι μεγάλας, εὐρυχώ-

μαρκήσιον Σαμαράνδ ἐκείνων, τὰ ὅποια ἐλάβετε παρ' αὐτοῦ. Ἡ μήτηρ μου μοῦ ἐγνωστοποίησε τὰς προθέσεις τῆς καὶ τὴν ἐπεδοκίμασα πληρέστατα. Ἡ βαρόνη καὶ τὰ τέκνα σας ὀφείλουσι νὰ ἐπανορθώσωσι τὸ ὑπὸ τοῦ κ. βαρόνου Δεσιμαίξ διαπραχθὲν κακόν.

Βλέπετε, πάτερ μου, εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκεσθε; πρὸ ἀδιεξόδου ἐξ ἧς ἀδύνατον νὰ ἐξέλθετε; φρικαλέα ἄβυσσος εὐρίσκεται ὑπὸ τοὺς πόδας σας. Εἰσθε ἀπωλεσμένοι, καὶ οὐδὲν δύναται νὰ σᾶς σώσῃ.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ βαρόνος διὰ φωνῆς ὑποκόφου, ἀπωλεσμένος, ἀπωλεσμένος!

— Τέλος, κατανοεῖτε, ἀνέκραξεν ὁ νεκνίας.

Μετὰ βραχείαν σιωπὴν ὑπέλαβε.

— Πάτερ μου, εἰ ἐπράξατε εἶναι τρομερὸν!

— Γνωρίζεις, ὅτι ἐπράξα;

— Μάλιστα.

— Ποῦ τὸ ἔμαθες;

— Ἀδιάφορον, ἀφ' ἠξεύρω. Τοιαῦτα κακουργήματα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μένωσιν ἀτιμώρητα.

— Ραοὺλ, σιώπα!

— Ὡ! Οὐδεμίαν θέλω νὰ σᾶς ἀπειθῶν ἐπιτίμησιν, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα, διότι καὶ ἐγὼ ὡσαύτως διέπραξα ἀτιμίαν.

— Σὺ;

— Μάλιστα, ἐγὼ ἄλλὰ δὲν θὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἐπράξεν

ὁ υἱός σας; δὲν δύναμαι δὲ νὰ κρίνω τὰς πράξεις σας, διότι εἶμαι καὶ ἐγὼ, ὡς σεῖς, ἐνοχος. Μόνοι δὲ ἡ μήτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ μου ἔχουσι δίκαιον νὰ καταρῶνται ἡμᾶς. Λοιπὸν, πάτερ μου, τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν μου πρέπει νὰ σώσωμεν! Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐξιλεώσωμεν τὴν Θεόν.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέδρου εἴχετε ἀνακράξει εἰς ἐμὲ «Ραοὺλ σάσον τὴν τιμὴν μας! σᾶς ἀπῆντησα ὅτι θὰ τὴν ὑπερασπίσω ὅπως ἐγὼ γνωρίζω! Ἡ ὥρα ἐπέστη... Διὰ σᾶς καὶ δι' ἐμὲ, ὅστις φέρω τὸ ὄνομά σας, οὐδεμίαν πλέον ὑπάρχει ἐλπίς. Ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ σώσωμεν τὴν τιμὴν τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς μου» ἃς τὴν σώσωμεν.

— Δὲν ἐννοῶ.

— Ἄς τὴν σώσωμεν ἀποδίδοντες δικαιοσύνην αὐτοῖς εἰς αὐτούς.

— Τί θέλεις νὰ εἴπῃς;

— Ὅτι πρέπει ν' ἀποθάνωμεν.

— Ν' ἀποθάνω;

— Μάλιστα, ἐπειδὴ δὲν δύνασθε πλέον νὰ ζήσητε.

Ὁ βαρόνος παραζαλισμένος ἠνωρθῆ ὡς ὑπὸ ἐλατηρίου κινηθείς, ἔχων ἐν τῷ βλέμματι ἄρρητον τρόμον.

— Ν' ἀποθάνω, ν' ἀποθάνω! ἐψιθύρισε δι' ὑποκόφου φωνῆς.

— Πρέπει!

— Ἀλλὰ...

— Πάτερ μου, δὲν ἔχετε γενναϊότητα;

ρους οίκιας, διηρημένας εἰς δωμάτια προσωρισμένα διὰ κατοικίαν φοιτητῶν, καὶ νὰ κερδοσκοπήσωσιν ἐπ' αὐτῶν ὀλιγωτέρων ἀπὸ ὅ,τι κερδοσκοποῦν οἱ ἰδιοκτῆται τῶν οἰκιῶν τῶν χρησιμευουσῶν πρὸς κατοικίαν οἰκογενειῶν, διότι ἂν ἀποτεινωμένον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν παράκλησιν ταύτην θὰ θεωρηθῶμεν γελοιοί, ζητοῦντες ψύλλους 'ς τ' ἄγραφα καὶ ὑπὲρ ἄγαν προβλεπτικοί.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Κάτω αἱ νύκτες! — Ἡλεκτρισμός καὶ γυναῖκες. — Ἀνατολικά κάλλη — Ἀγὰ καὶ τοῖς μέ ἠλεκτρισμῶν. — Ὅχι πλέον ποδοκτύπημα εἰς τὴν ραπτομηχανήν. — Ἡλεκτρικὸν τουφέκι. — Ἡλεκτρικὴ ἄκατος.

Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν βιενναίων φύλλων ἐνασχολοῦνται μὲ τὰ θαυμάσια τῆς Διεθνούς Ἡλεκτρικῆς Ἐκθέσεως, περὶ ἧς ἀξίζει τὸν κόπον νομίζομεν κάπου κάπου νὰ ἐνοχλώμεν καὶ τοὺς Ἕλληνας ἀναγνώστας μας. Διότι εἶνε ἐνόχλησις τὸ νὰ βλέπη τις τὰς ἐφημερίδας νὰ ἀνακατόνωνται καὶ εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, κάμνουσαι τὰς εὐαισθητοῦς ἀναγνωστρίας πραγματικῶς νὰ ἀνακατόνωνται.

Καὶ ὅμως, Κυρίαί μου, τί θὰ εἶπητε, ὅταν σὰς εἴπωμεν, ὅτι ὁ Ἡλεκτρισμὸς εἶνε ἓνα πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὰ σαλόνια σας; διότι οἱ ἐργάται αὐτοῦ ἀγωνίζονται πῶς νὰ διανεύωσι τὸ ἀσημένιον φῶς των εἰς τὰς γωνίας τῶν αἰθουσῶν σας; εἶνε κάτι τι μὲ τὸ ὁποῖον θᾶχετε νὰ κάμετε ἐντὸς ὀλίγου, ὅταν ταξειδεύετε, χωρὶς καπνὸς καὶ βρῶμα, μόνον μὲ κουδουνάκια; εἶνε κάτι τι τὸ ὁποῖον θ' ἀντικαταστήσῃ τὸ δυσώδες πετρέλαιον καὶ τὸ δαπανηρὸν γκαζ εἰς τὰς οἰκίας σας καὶ θὰ ἔχητε μικραῖς ἠλεκτρικαῖς λαμπίτσαις εἰς τὰ τραπέζια σας; εἶνε κάτι τι τὸ ὁποῖον θὰ αἰσθανθῆτε καὶ ἐντὸς τῶν εὐωδιαζόντων χειλέων σας, τὰ ὁποῖα ἴσως διὰ τοῦτο

καταντήσουν ἠλεκτριώτερα, διότι ἰδοὺ ὁ ὀδοντοίατρος Χίλιερ ἐφάρμοσε τὸν ἠλεκτρισμὸν εἰς τὴν ὀδοντοίατρικὴν πρᾶξιν ὥστε δὲν θὰ ἔχητε νὰ ὑποφέρετε πλέον ἀπὸ Ἀγὰ βενη καὶ Μπρέλλην ἐπὶ τέλους εἶνε κάτι τι ὁ ἠλεκτρισμὸς, ὅστις θὰ λάβῃ μὲ τὸν καιρὸν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του ὅλον τὸ νευρικόν σας σύστημα ὁ καλλίτερος ψυχίατρος θ' ἀποδειχθῇ ὅχι ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει φίλος μας κ. Σίμων Ἀποστολίδης, μολονότι οὐδὲν τούτου ἠλεκτριώτερον ἂν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος Ἡλεκτρισμὸς. Ἰδοὺ τόσοί λόγοι, διὰ ν' ἀρχίσωμεν ἀπὸ τοῦδε νὰ τὸν εἰσαγάγωμεν εἰς τὸ σπῆτί μας. Καὶ πρὸς τοῦτο τὸ μόνον μέσον νὰ ἐπισκεπτόμεθα ἐνίοτε τὴν Διεθνή ἐν Βιέννῃ Ἡλεκτρικὴν Ἐκθεσιν.

* *

Καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ἡ Ἐκθεσις αὕτη εἶνε ἡ πλουσιωτάτη ὅλων τῶν προκατόχων τῆς, περιλαμβάνουσα τὴν περιεκτικωτέραν καὶ ἐντελεστέραν μέχρι τοῦδε εἰκόνα τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐν σχέσει μὲ τὰ νεώτατα καὶ σπουδαιότατα ἀποτελέσματα τῶν ἐπιστημονικῶν ἐκστρατειῶν ἐν τῷ ἠλεκτρικῷ πεδίῳ. Βεβαίως τὰ ἀντικείμενα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἶνε ὀλίγα: μηχαναὶ καὶ ἐργαλεῖα μεταβιαστικῶν δυνάμεως, φωτισμός, τηλεφῶνων καὶ τηλεγράφος. Ἡ ποικιλία τῶν λυπῶν ἐκθέσεων, τῶν Βιομηχανικῶν, λείπει καὶ τὰ δικὰ μας τὰ Ὀλύμπια θὰ ἦσαν ποικιλώτερα τῆς Διεθνούς Ἡλεκτρικῆς ἐκθέσεως; ἀλλ' ἐν τοῖς ὀλίγοις τούτοις ποῖα ἐπιστημονικὴ ἦβη θάλλει, στεφομένη ὑπὸ χρυσοῦν καὶ ἀργυρῶν ἀκτίνων καὶ ποῖοι ἐρίζοντες μελλούσης θαυμαστῆς ἐργασίας γλυκοχαράζουν ἐκεῖ. Ἄν ἦνε φῶς ἡ ζωὴ, ὁ ἠλεκτρισμὸς βεβαίως θὰ διπλασιάσῃ αὐτήν. Ὅ,τι ἀπώθει τὰς νύκτας, τὸ κερδαίνει ἡ ζωὴ. Ὅ,τι αὐξάνει τὴν δυνάμιν, λείπει καὶ τὸ κερδαίνει ἡ ζωὴ. Διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ταχύτερον θὰ ζῶμεν, ἀλλ' ἴσως καὶ ταχύτερον θ' ἀποθνήσκωμεν. Κέρδος καὶ τὸ ἐν κέρδος καὶ τὸ ἄλλο.

Οὐδέποτε, οὐδέποτε! Δὲν δύναμαι πλέον νὰ εἶμαι ἀξιωματικὸς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, δὲν ἔχω πλέον τὸ δικαίωμα νὰ φέρω τὴν στρατιωτικὴν στολὴν καὶ τὴν σπάθην. Πρὸς ποῖον λοιπὸν θὰ τολμῶσω νὰ τείνω τὴν χεῖρα; Ποῖος θὰ θελήσῃ νὰ μὲ ὀνομάσῃ φίλον του;

Μὲ σῦρτε κατόπιν σας ἐν τῇ σκοτεινῇ ἀβύσσῳ ἢν ἀνωρύξατε πρὸ τῶν ποδῶν σας... Ὁ θάνατος, πάτερ μου, ὁ θάνατος!

Ὁ βαρόνος ἤρξατο τρέμων, ὡς καὶ πρὸ μιᾶς ὥρας ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Πέδρο Κάστορα, ἐνώπιον τοῦ μαρκησίου Σαμαράνδ.

Ἀφοῦ πρὸς στιγμὴν ἔστη, ὅπως ἀναπνεύσῃ, ὁ Ραοὺλ ἐξηκολούθησεν.

— Ἄλλ' ὁ καιρὸς ἐπείγει καὶ δὲν ἐνεργοῦμεν. Τὸ δωμάτιον τοῦτο, πάτερ μου, κατεῖχον ἐγὼ ἄλλοτε. Ὑπάρχουσιν ἐν τῷ σῦρτῃ τοῦ ἐπίπλου τούτου, ἐάν δὲν ἐλάβετε ταῦτα, δύο πιστόλια σκοποβολῆς, ἀρχαῖον συστήματος, πυρίτις, σφαῖραι καὶ καψούλια.

Καὶ ἐνῶ ὠμίλει ὁ νεανίας εἶχεν ἀνοίξει τὸν σῦρτην, — Ἄ! εἶπεν.

Ὁ βαρόνος δὲν εἶχε θέσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, ὁ δὲ Ραοὺλ ἀνεῦρεν ἐν τῷ σῦρτῃ ὅ,τι εἶχεν ἀφήσει ἐκεῖ, Ἐλαβε τὰ πιστόλια καὶ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς πλήρωσιν αὐτῶν καὶ ἔθεσεν ἐπὶ μονοποδίου τραπέζης.

(ἀκολουθεῖ)

Ὁ ἠλεκτρισμὸς ἐξιδανίκευσε τὸ φῶς καὶ τὸ φῶς αὐτὸ πάλιν ἐξιδανίκευσε ὅλα τὰ ἐπὶ γῆς ἀντικείμενα. Ἐν τῇ ἐκθέσει ὑπάρχει τὸ Ἀνατολικὸν Περίπτερον, πῆλρες ταπήτων, κεντημάτων, καὶ τεχνουργημάτων ἐκ τῶν περάτων τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ φωτισμὸς αὐτοῦ εἶνε τοιοῦτος, ὥστε ὅλα τὰ ἀνατολικά κομψουργήματα παρουσιάζονται εἰς τὸν ὀρθαλμὸν ὄνειροφάντα.

Ὅ,τι κατωρθώθη διὰ τὸν φωτισμὸν τῶν θεάτρων εἶνε ἀπίστευτον. Συνεδύασαν ἀκόμη ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ λυχνία τὸ ἀερίφως καὶ τὸ ἠλεκτρόφως καὶ ὁ ὀρθαλμὸς πλέον πλέει ἐπὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, δι' οὗ γινόμεθα ἡ μάλλον βλεπόμεθα ὅλοι πλούσιοι.

Ἐν τῇ ἐκθέσει ἓνα ἐκτιμηθῆ ὁ ἠλεκτρικὸς φωτισμὸς, ἔπρεπε νὰ προσέλθῃ ἐπίκουρος ἡ ἀρχιτεκτονικὴ. Οὕτω ἕκαστος βιομηχανικὸς οἶκος ἐν τῇ ἠλεκτροτεχνικῇ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ καὶ ἴδια ἀρχιτεκτονικὰ κάλλη, ἐφ' ὧν πίπτει ὁ φωτισμὸς τοῦ ἀναδεικνύει καὶ ἀναδεικνύεται, ὡς Ῥωμαῖος τὴν Ἰουλιαν κατασπαζόμενος. Ὁ οἶκος Γκρός προσήρμοσε τοὺς ἠλεκτρικοὺς τοῦ λύχνου; ἐντὸς πλουσιωτάτης αἰθούσης κεκοσμημένης ὑπὸ βενετικῶν κατόπτρων ὁ Κλέμπερ εἰς αἰθούσαν Κυρίου κατὰ ρυθμὸν ἀναγεννήσεως μετὰ ἀνατολικῶν ἐπιπλῶν, ὁ Μπαμπερζὲ κοιτῶνα ἐκ ρυθμοῦ γαλλικῆς ἀναγεννήσεως, καὶ ὁ Ζάραῦ αἰθούσαν Κυριῶν μετὰ φανταστικῆς φιλοτεχνήσεως ρυθμοῦ ροκοκό. Ἄλλα δεικνύουσιν αὐλικὸς θαλάμους καὶ ἀντιθαλάμους, σφαιριστήρια, ἐστιατόρια ἐκ ξύλου δρυός, κλπ. κλπ.

Πλὴν τούτων πάντων ὑπάρχουν αἱ καλλιτεχνικαὶ λεγόμεναι αἰθούσαι, πλήρεις εἰκόνων, πλήρεις ἀγαλμάτων, διότι σκοπὸς τῆς Ἐκθέσεως εἶνε νὰ δείξῃ τὰ διάφορα ἀποτελέσματα τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτισμοῦ ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀναγκῶν, τμημάτων καὶ ἀντικειμένων τοῦ βίου· ποῖαν δὲ ἐπιρροὴν ἔχει ὁ φωτισμὸς ἐπὶ τῶν εἰκόνων, περιττὸν καὶ νὰ τὸ σημειώσωμεν. Ἡ καλλίστη εἰκὼν ἐν κακῷ φωτισμῷ παρουσιάζεται ὡς ἔσπλυμα παντοῦ ἡ ὀπτική καὶ μάλιστα ἡ ὀπτικὴ ἀπάτη ἀφοῦ καὶ τὰ χρώματα εἶνε ἀπάτη καὶ τὸ φῶς ἀπάτη καὶ ἡ θερμότης ἀπάτη ἀπάται ὅμως πολὺ σκληρὰ καὶ πολὺ πραγματικά. Ὁ φωτισμὸς τῶν καλλιτεχνικῶν αἰθουσῶν γίνεται ἀπὸ τοῦ ὀρόφου δι' ἀντανακλάσεως ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν τοίχων εἰκόνων, ἐφ' ὧν ὁ φωτισμὸς θὰ ἐντείνεται, χωρὶς ὁ θεατὴς νὰ θαμβοῦται.

* *

Τὸ Ἀνατολικὸν Περίπτερον ἐφεκτεῖ ἰδιαζόντως τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπισκεπτομένου τὴν Ἐκθεσιν. Ἡ θυμοτερπὴς φανταστικὴ κατασκευὴ τοῦ ὑπερθυμίζει τὰς ἀγροτικὰς ἐπαύλεις τῆς αἰγυπτιακῆς Φαγιούμ, ὅπου τὰ ὠραιότερα ρόδα καὶ αἱ ὠραιότεραι γυναῖκες φύονται ὁ φαγιουμικὸς δὲ οὗτος ρυθμὸς εἶνε σύμπλεγμα ἀρχαίας αἰγυπτιακῆς κατοικίας, οἴκου ἀραβικοῦ, καὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Κααβᾶ. Ἀντὶ παραθύρων ἔχει πλαγιὰς ραγάδας, ὅθεν διὰ μέσου φύλλων φοινίκων εἰσδύουν ξανθὰ ἡλιακὰ ἀκτίνες; ἀνωθεν δὲ ὑπάρχει ὁ θόλος, ἡ δροσιστικωτάτη αὕτη ὁροφὴ τοῦ μακαρίου Ἀραβῆος, ἐννοοῦντος ἐν δρόσῳ καὶ νευρικῇ γαλήνῃ νὰ δέεται καὶ ν' ἀναπαύεται ὑπερθεν δὲ τῆς κορυφῆς τοῦ θόλου ὑψοῦται ἡ ἡμισέληνος. Τὰ παραθύροφυλλα κοσμοῦνται ὑπὸ τῶν φύλλων τῆς ἀλόης, φυτοῦ ἀντιβασκανικοῦ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις. Ἀντὶ δὲ ἀλεξικεραινοῦ μικρὰς κροκόδειλος φαίνεται κρεμασμένος, ὁ μόνος παρὰ τῆς σοφοῦ τοῦ Νεῖλου ἀληθῆς κεραυναγωγός. Κατ' ἀρχὰς βασιλεύει ἐντὸς ζαχαρένιο γλυκοχάραγμα ἀπὸ τοῦ ἀσθενῶς φωτίζοντος φωτοκλοβοῦς. Διὰ μιᾶς ὅμως ἀεῦτε λάβετε φῶς μαγικὸν διὰ μα-

γαίας διενεργεῖται, τελεῖται δὲ οὕτω γλυκεῖα φωτεινὴ ἀποκάλυψις τόσων παραδόξων τιμαλῶν ἀντικειμένων, ὄπλων, κεντημάτων, ἀγγείων, ἐπίπλων, ταπήτων, σοφάδων, διβανίων, χιλιῶν ἄλλων ἀντικειμένων μουσειῶν. Αἱ γωνίαι φωτίζονται, αἱ μικραὶ ἀνατολικά θυρίδες ἀποκαλύπτονται, τὰ μυστηριώδη τῶν χαρμεῶν χωρίσματα ἀναπετάννυνται, τὰ ὄνειρα τῆς Ἀνατολῆς σαρκοποιοῦνται καὶ ὀπτασία ἀνατολικῆς ἀγορᾶς διανοίγεται. Τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς διανέμεται ὡς ἔαρ ἢ θέρος εἰς ἄνθη καὶ καρποὺς καὶ ὀπώρας. Ὅλα δὲ ὑπὸ μυστηριώδη δυνάμιν τὴν προοπτικὴν ἀναπάλλον ἐκεῖ τὰ ἄψυχα ὡς ἔμψυχα, τὰ τεχνουργήματα ὡς ἀλαβάστρινα στήθη δούλης ἀποκαλυπτομένης ὑπὸ τὰ φιλήματα τοῦ ἐραστοῦ τῆς καρδίας τῆς. Ἐδῶ ὁ ἱματισμὸς τοῦ πρίγκηπος Καυαρ-ἔλ-Ζεμάν, ἐκεῖ τὰ παντουφλίδια τῆς πρίγκηπισσῆς Βούδρ-ἔλ-Βοδούρ. Χρυσαὶ σελίδες τοῦ Δὸν Ζουάν πετῶσιν ἐνταῦθα ὡς πτηνὰ ἐξωτικά καὶ πνεύματα ποιητῶν κατασκευάζουσι φωλαὲς καὶ προβάλλουσιν ὡς χρυσὸ ῥάμφη ἀεριοφωτός. Ἐπὶ τῶν τοίχων κεντήματα κινεζικὰ, Ἰαπωνικὰ καὶ πρᾶσιατικὰ, παραπετάσματα πολύτιμα χρυσοκέντητα, καλὺματα κινεζικὰ, ἐφ' ὧν ἡ ζωγραφικὴ βελόνη τῶν μοναδικῶν Κινέζων ἐκέντησεν ὄνειρα καὶ παρακρούσεις, καὶ ἐπὶ ὅλων αὐτῶν παίζουσαι αἱ δρᾶκες τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός ὡς γυμνὰ πονηρὰ ἀγγελουδία, ἐν ὀργίσις μιγνύμεναι καὶ διασπώμεναι, ἐρίζουσαι ἢ συναγελαζόμεναι, γελῶσαι ἢ συγχυλόμεναι ἐν ἡδονῇ, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀργύρῳ.

B.

Δανειζόμεθα ἐκ τῆς Κλειοῦς τὴν περιγραφὴν τοῦ μέρους ὅπου τελεῖται ἡ Ἡλεκτρικὴ Ἐκθεσις:

Ἡ ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Πράτερ τῷ 1873 ἀντὶ 2,000, 000 φορινίων ἀνεγερθεῖσα Θόλος (Rotunde), τὸ ἀριστοῦργημα τοῦτο μηχανικῆς ἐπιστήμης καὶ ἀρχιτεκτονικῆς καλλονῆς, ὅπερ οὔτε ἐν Ἀμερικῇ, οὔτε ἐν Ἀγγλίᾳ ἢ Γαλλίᾳ ἔχει τι ἐφάμιλλον, ὠρίσθη παλαιστρα τῶν γενναίων ἀγῶνων. Τοῦ καλλιτεχνικοῦ μνημείου αἱ διαστάσεις εἶνε τηλικαῦται, ὥστε ἐν αὐτῷ οἱ ἄνθρωποι φαίνονται πυγμαῖοι, οἱ τῶν παιανίζουσῶν μουσικῶν ἦχοι χαλεπῶς καὶ μόλις γίνονται ἀκουστοί, ἀσθενέστατα δὲ φέγγουσι καὶ τέλεον σβέννυνται ἐν βραχεῖᾳ ἀποστάσει αἱ τοῦ φωταερίου ἀκτίνες. Ἐπιτηδεσιότατη τούτων ἀποστολὴ εἶνε ἡ Θόλος εἰς ἐκθέσεις ἠλεκτρικῆς καὶ διάδοσιν φωτός ἠλεκτρικοῦ, διότι δύο μόνον φωταυγεῖς ἐξ Ἀμερικῆς κῶνοι ἐπὶ τῆς ὑπερτάτης αὐτῆς κορυφῆς, οὕτως ἡ ἄλλως στρεφόμενοι, ὅτε μὲν θὰ καταυγάζωσι τὸν ἀμέτρητον ἐσωτερικὸν χώρον, ὅτε δὲ ἐν βαθείᾳ νυκτὶ θὰ διαχέωσι φῶς ἡμερήσιον πλεῖον μιλία μακρὰν. Τρίτη λυχνία δεξιόθεν τῆς κορυφῆς, ἔχουσα δυνάμιν φωτός 40,000 λαμπάδων, θὰ ἐπαργυρῇ πίδακα, ἐξ ἧς ἀναθρόσκει ὑδὼρ εἰς ὕψος ὀγδοήκοντα ποδῶν ἀπέναντι δὲ ταύτης δύο τόξα, τὸ μὲν ἐκ 30 λυχνιῶν μετὰ φωτιστικῆς δυνάμεως 4,000 λαμπάδων, τὸ δὲ ἐξ 120 λυχνιῶν μετὰ δυνάμεως 4,500 λαμπάδων, θὰ συμπληρώσῃ τὸν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ φωτισμῶν. Ἡδὴ θέαμα θὰ ἦνε ὁ σύγχρονος φωτισμὸς ἐντὸς τῆς Θόλου καὶ ἐκτὸς αὐτῆς ἅμα τῇ δύσει τοῦ ἡλίου, διότι καὶ τὰ περίεξ κτίρια εἶνε μετὰ μηχανικῶν φωτοβόλων. Κυρίως εἰπέιν θὰ τελῆται καθ' ἑκάστην ἐπίδειξις διττῆ τῆς μὲν ἡμέρας θὰ καταφαίνωνται τὰ θαύματα τῆς μεταδόσεως τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, τῆς δὲ νυκτὸς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός. Ἐναγωνίως περιμένουσι καὶ ἐπιστήμονες καὶ ἄλλοι ἄνδρες πρακτικώτεροι νὰ ἐπίδωσι τὴν λύσιν μυρίων ἐπὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἔκκερμένων ζητημάτων. Ἐνταῦθα πρῶτον θὰ ἀποδειχθῇ κατὰ πό-

σον ἢ διὰ τῶν λεγομένων συμπτυκνωτήρων ἐπισώρευσις τῆς ἡλεκτρικῆς δυνάμεως εἶνε ἐφικτὴ πρὸς φωτισμὸν αἰθουσῶν, οἰκιῶν, μεγάρων καὶ πρὸς κίνησιν μικροτέρων συσκευῶν τῆς βιομηχανίας. Δῆμαρχοι, ἐργοστασιάρχαι, ξενοδόχοι, θεατρῶναι, ἀρχιτέκτονες, διευθύνται σιδηροδρόμων, συνωστίζονται εἰς τὸν παράδεισον τοῦ Πράτερ, ἵνα μάθωσι τί φωτιστικὸν σύστημα εἶνε τὸ τελειότατον καὶ τὸ ἐκμεταλλευθῶσι».

* *

Πλὴν τῆς λύτης καὶ τοῦ ἐξουτελισμοῦ, τὸν ὁποῖον ὑφιστάμεθα ἡμεῖς, μὴ ὑπάρχοντος ἑλληνικοῦ τμήματος ἐν τῇ Ἐκθέσει, ἐνῶ ὑπάρχει καὶ ρωσικὸν καὶ σουηδικὸν καὶ τουρκικὸν, διότι οὐδεμία κυβέρνησις, οὐδὲν ὑπουργεῖον τῆς παιδείας, οὐδεὶς πλούσιος ἰδιώτης ἐπέβη δι' ἐπιλογῆς ὑποτρόφων κατὰ εἰκοσάδας καὶ τριακοντάδας νὰ εἰσαγάγῃ τὰς ἐπιστήμας ἐν Ἑλλάδι, τὰ δὲ ὀκτὼ δέκατα τῶν πτωχῶν καὶ μίζερων καὶ γελοίων ὑποτροφῶν δίδονται εἰς γαιδούρα, μὲ συμπαθεῖο, ἢ ἀγανάκτησις ἡμῶν διπλασιάζεται, διότι οὐτε ἔσπευσε μηχανικός τις ἐκ τῶν ἡμετέρων, ἢ ἀρχιτέκτων, ἢ δῆμαρχος νὰ ἐπισκερθῇ τὴν Ἐκθεσιν, ἐν ᾧ πρὸ τριῶν μηνῶν ἡμεῖς ἐφωνάξαμεν, φωνάζομεν καὶ θά φωνάζωμεν. Εἶνε αἰσχος ὁ ἀποκλεισμός ἡμῶν ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν πανηγύρεων, αἰσχος ἢ ἡμιμάθεια καὶ ἡ ἀγριότης καὶ ἡ ὀπισθοδρομησις ἡμῶν, χάρις εἰς τὴν κατηραμένην πολιτικὴν καὶ τοὺς κακούργους κυβερνήτας!

* *

Μεταξὺ τῶν διεγειρόντων ἐκπληξῶν εἰς τοὺς ἐπισκέπτας, ἰδίως τὰς ἐπισκεπτρίας, εἶνε πλὴν τοῦ Ἡλεκτρικοῦ Μαγεύου, τὸ ὁποῖον τοῦτο ἔχει τὸ ἡλεκτρικὸν ὅτι ὁ καθρεπτοειδὴς ὄργανισμὸς τοῦ φωτίζεται δι' ἡλεκτρόφωτος. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως εἶνε ἄλλο μαγευρικὸν ἐργαλεῖον, ἔχον μεγίστην ἐπιστημονικὴν σπουδαιότητα, ἢ ὑπὸ τῶν καθηγητῶν Γίλλιχ καὶ Ἀλτσουλ ἡλεκτρικὴ τεῖνδοχη καὶ παρ' αὐτῇ ἄλλο μαγευρικὸν σκεῦος, ὅπου ἐντὸς ὕδατος ἡλεκτρικῶς θερμαινομένου βράζου ἕνα Τσαῖ καὶ αὐτὰ διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ! Τὸ πρᾶγμα εἶνε κατὰ τοῦτο σπουδαῖον, ὅτι ὁ ἡλεκτρισμὸς μεταβάλλεται εἰς θερμότητα, ἀρχὴ ἐπιστημονικὴ, ἥτις δυνατόν νὰ δημιουργήσῃ ἐπανάστασιν ἐν τε τῇ οἰκιακῇ καὶ τῇ κοινωνικῇ οἰκονομίᾳ. Ἄλλ' αἱ κυρίαὶ δὲν αἰγματοποιεῖται διὰ τοῦτο μόνον ὑπὸ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀλλ' ἐκεῖ κατωτέρω ἐν τῷ γερμανικῷ τμήματι θεῶνται ἐκστατικαὶ Ραπτομηχανὴν ἐργαζομένην, διὰ μικρᾶς δυναμο-ἡλεκτρικῆς χειρομηχανῆς, παύσεως οὕτω τῆς ποδοτυραννίας τῶν πτωχῶν ἐργατῶν καὶ πολλῶν Ἀθηναίων δεσποινῶν καὶ δεσποινίδων, εἰς ἃς προκαλεῖ βραδείαν, ἀπεπαίσθητον κατ' ἀρχάς, ἐπαισθητὴν ὁμως μετὰ πάροδον χρόνου γιγνομένην σωματικὴν ζημίαν.

Ἄλλο ἐπιστημονικὸν περίεργον ἐν τῷ ἀγγλικῷ τμήματι εἶνε ἡ σκευασία τοῦ Σιρ Οὐίλιαμ Θόμψον, δι' ἧς τηλεγραφήματα στελλόμενα διὰ τοῦ ὑποβρυχίου κάλω τὰ παραλαμβάνει **τυπωμένα**. Πλὴν τούτου ἡλεκτρικὰ ὀρολόγια, ἱατρικὰ ἐργαλεῖα, διὰ καταμέτρσιν τῆς ὀξύτητος τῆς ἀκοῆς ὡς καὶ τῆς ἐρεθισιμότητος τῶν μυῶν καὶ νεύρων, πιστότηριον τυπογραφικὸν κινούμενον διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἢ διὰ τοῦ τηλεφώνου μεταβίβασις τῆς μουσικῆς, κλπ. κλπ.

Τὸ ἀξιοπεριεργότερον ὅμως ἐν τῇ Ἐκθέσει ἐξακολουθεῖ νὰ ἦνε τὸ δι' ἡλεκτρικοῦ ἐναύσματος πυροβόλον ὄπλον τοῦ Πίππερ. Ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ θεωρεῖται ὡς ἄπλη, τόσον καὶ εὐφυής. Ἡλεκτρικὴ ἀνάφλεξις διὰ σκοποῦ: ἡλεκτρικοὺς εἶνε γνωστὴ ἤδη ἢ τελειοποιήσις ὁμως τῶν συμπτυκνωτῶν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ νῦν καὶ εἰς τὰ πυροβόλα ὄπλα. Ὁ ἐφευρετὴς Πίππερ ἀναφλέγει τὴν ἐν τῷ φυσιγγίῳ πυρίτιδα διὰ λεπτοτάτου ἐκ πλατίνης σύρματος, ὅπερ δι' ἡλεκτρι-

κοῦ ρεύματος καθίσταται διάπυρον. Τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα προμηθεύει μικρὸς τις συμπτυκνωτήρ, οὐχὶ μείζων σιγαροθήκης, τὸν ὁποῖον ὁ κυνηγὸς φέρει μαζύ του ἢ εἰς τὴν τσέπη του ἢ εἰς τὴν κυνηγετικὴν του τσάνταν. Ἀπὸ τοῦ συμπτυκνωτήρος τούτου—ὡς ἀπὸ πύσης ἡλεκτρικῆς πηγῆς—πηγάζουσιν δύο ἀγωγά σύρματα. Καὶ τὸ μὲν διευθύνεται μέχρι τοῦ δεξιοῦ ὤμου τοῦ κυνηγοῦ ὅπου προσαρμόζεται ἐπὶ τινος ἐκ χαλλοῦ σπαγοπλέγματος. Τὸ δὲ δεύτερον ἀγωγὸν ρεῦμα συνδέεται μετὰ χειροκτίου, οὗ ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια περιπλέκεται διὰ μεταλλικῶν νημάτων, τὸ δὲ χειροκτίον αὐτὸ φέρει ὁ κυνηγὸς εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. Ἄμα ὡς σημαδεύσῃ ὁ κυνηγὸς, ἐντείνεται ἡ μεταλλόστρωτος ἀκτὴ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου χαλλοῦν σπαγοπλέγμα, ἐνῶ ἡ ἀριστερὰ χεῖρ διὰ τοῦ χειροκτίου περιβάλλει τὴν κάννην. Οὐχ ἦπτον τὸ ἡλεκτρικὸν ρεῦμα τότε ἐγκλείεται ὅταν ὁ δάκτυλος τῆς δεξιᾶς ἐγγίσῃ τὴν σκανδάλην. Τότε τὸ ρεῦμα ἀπὸ τοῦ συμπτυκνωτήρος διευθύνεται πρὸς τὸν ὤμον καὶ διὰ τινος κεντρικοῦ ἀρμού πρὸς τὸ ἐκ πλατίνης σύρμα, τὸ ὑπὸ τῆς πυρίτιδος περιτριγυρισμένον. Διὰ τῶν φυσιγγίων τὸ ρεῦμα ὠθεῖται εἰς τὴν κάννην τὴν συναρτωμένην μετὰ τοῦ μεταλλοπλόκου χειροκτίου. Τὸ δὲ χειροκτίον εἶνε συνδεδεμένον μετὰ τῆς ἡλεκτρικῆς τσέπης, ἥτοι τοῦ συμπτυκνωτήρος.

Τὸ ὄπλον τότε μόνον ἐκπυροσκοπεῖ, ὅταν λάβῃ τὴν θέσιν αὐτὴν ὁ κυνηγὸς. Οὕτω διὰ τοῦ ἡλεκτρικοῦ ὄπλου ἀποφεύγει ὁ κυνηγὸς τὰ συνήθη δυστυχήματα τῆς ἐξ ἑαυτοῦ ἐκπυροσκοπήσεως ἕνεκα τυχαίων παραλείψεων ἢ προσκρούσεων τῶν ὄπλων.

* *

Μετὰ τὸ ἡλεκτρικὸν ὄπλον μὴ ἐκπλαγῆτε πολὺ ἐάν σὰς ἀναφέρωμεν **ἡλεκτρικὴν ἀκάνον**, ἀγγλικῆς καὶ αὐτὴν ἐφευρέσεως κατασκευάσμα **Ἀποθηκειακῆς Ἑταιρίας δι' ἡλεκτρικῶν δυνάμεων**. Ἡ λέμβος αὕτη θὰ ἐπιδεικνύῃ τὰ μυστικά της κάλλη ὄχι βέβαια ἐντὸς τῆς Ἐκθέσεως, διότι ἡ Ἐκθεσις φερεῖται ἐνὸς Δαρμασκηνοῦ, ἀλλ' εἰς τὸν Δούναβιν. Ἡ ἀκάνος αὕτη, ἔχει μῆκος 60 ποδῶν ἀγγλικῶν καὶ πλάτος 6,5, διανύει δὲ ὀκτὼ ἀγγλικὰς λεύγας τὴν ὥραν. Οἱ συμπτυκνωτήρες εἶνε ὑπὸ τὰ καθίσματα, προμηθεύοντες αὐτὴν δι' ἡλεκτρικῆς δυνάμεως δι' ἐξάωρον πλοῦν. Συγχρόνως διὰ τοῦ βάρους τῶν ἀναπληροῦσι τὴν ἀναγκαίαν σαβοῦραν. Ἐντὸς τῆς ἀκάνου ὑπάρχει δυναμομηχανὴ συστήματος Σίμενς. Ἐπὶ δὲ τῆς παραδουναβίου ὄχθης πλησίον τῆς γεφύρας εἶνε τοποθετημένη μηχανὴ δώδεκα ἵππων δυνάμεως χάριν τῆς λειτουργίας τῆς δυναμομηχανῆς. Αὐτὰ διὰ σήμερον.

Ρακοςυλλέκτης.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ Πρακτορεῖον Χαβᾶ

Παρίσιος, 5 Σεπτεμβρίου. Ὁ μαρκήσιος Τζῶγγ, πρεσβευτὴς τῆς Κίνας ἀφίκετο εἰς Παρίσιος, ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὰς πρὸς διακανόνισιν τοῦ τονκηνοῦ ζητήματος διαπραγματεύσεις.

Σόφια, 5 Σεπτεμβρίου. Ὁ ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας ἐξέδωκε προκήρυξιν ἐν ἧ ὀηλοῖ ὅτι σχηματίζει ἐπιτροπὴν, εἰς ἣν ἀνατεθήσεται ἡ σύνταξις Συντάγματος, ὑποβληθησομένης τὴν συζήτησιν ἐιδικῆς συνελεύσεως.

Κοπενάγη, 5. Ὁ Τσάρος ἀπεδέξατο τὸν νέον ὄργανισμὸν τοῦ ρωσικοῦ ἵππικοῦ.

Πόρτ-Σαῖδ, 5. Ἡ καθαρισις ἤρθη ἐν τῇ πόλει ἡμῶν. ἡ ἐλευθέρη συγκοινωνία ἀποκατέστη ἐν τῇ διώρῳ.